

اثر مقادیر و فواصل محلول پاشی متانول بر روی برخی صفات کمی و کیفی چغندر قند

مهدی صادقی شعاع^{۱*}، علی کاشانی^۲، فرزاد پاک نژاد^۳، سعید وزان^۳

۱- دانشجوی دکتری تخصصی زراعت، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد کرج، گروه زراعت، کرج، ایران

۲- استاد دانشگاه آزاد اسلامی، واحد کرج، گروه زراعت، کرج، ایران

۳- دانشیار دانشگاه آزاد اسلامی، واحد کرج، گروه زراعت، کرج، ایران

تاریخ پذیرش: ۹۰/۰۷/۲۱

تاریخ دریافت: ۹۰/۰۳/۲۴

چکیده

به منظور بررسی اثر مقادیر و دورهای محلول پاشی متانول بر روی برخی صفات کمی و کیفی چغندر قند، آزمایشی بصورت اسپلیت پلات در قالب طرح پایه بلوک‌های کامل تصادفی در ۳ تکرار در سال ۱۳۸۹ در مزرعه آموزشی- پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج به اجرا در آمد. فواصل محلول پاشی متانول در دو سطح (هر ۱۰ روز یکبار و هر ۲۰ روز یکبار) به عنوان عامل اصلی و عامل غلظت محلول پاشی متانول در ۳ سطح (بدون محلول پاشی، ۱۴ و ۲۸ درصد حجمی) به عنوان عامل فرعی در نظر گرفته شد که به هر کدام از سطوح ۲ گرم در لیتر گلیسین اضافه شد. نتایج تجزیه واریانس نشان داد که اثر ساده فواصل و اثر متقابل فواصل و غلظت‌های محلول پاشی متانول بر تمامی صفات مورد آزمون معنی دار نگردید. اثر ساده غلظت‌های محلول پاشی بر صفات عملکرد ریشه، عملکرد شکر، عملکرد شکر سفید معنی دار گردید. نتایج مقایسه میانگین‌ها نشان داد که از نظر عملکرد ریشه، محلول پاشی ۱۴ و ۲۸ درصدی حجمی متانول ضمن قرار گرفتن در یک گروه آماری با ۸۵/۰۲ و ۸۳/۴۳ تن در هکتار بیشترین و تیمار بدون مصرف متانول (شاهد) با ۶۶/۲۸ تن در هکتار کمترین عملکرد ریشه را تولید نمود.

واژه‌های کلیدی: متانول، فواصل محلول پاشی، چغندر قند، صفات کمی و کیفی

مقدمه

اولین شرط جهت دستیابی به عملکرد بالا در واحد سطح، تولید ماده خشک زیاد در واحد سطح است. زیرا حدود ۹۰٪ وزن خشک گیاهان ناشی از آسیمیلاسیون دی اکسید کربن توسط فتوسنتز است. بنابراین راه هایی که باعث افزایش تثبیت دی اکسید کربن در گیاهان زراعی می شوند، می توانند به عنوان راهکارهای مناسب جهت افزایش عملکرد آنها مورد توجه قرار گیرد (Ivlev *et al.*, 1996).

گیاهان C3 دارای تنفس نوری هستند ولی گیاهان C4 از تنفس نوری بسیار کمی برخوردارند. تنفس نوری به نسبت دی اکسید کربن به اکسیژن ارتباط دارد. هر چه هوا گرم شود، میزان دی اکسید کربن کاهش و میزان اکسیژن افزایش می یابد و مقدار تنفس نوری بیشتر می شود. در حالت عادی حدود ۳۰-۲۵ درصد فتوسنتز صرف تنفس نوری می شود و هر چه هوا گرمتر می گردد، این نسبت بالاتر می رود. در درجه حرارت های بالای ۴۰ درجه سانتیگراد حدود ۹۰ درصد فتوسنتز صرف تنفس نوری می شود و در این شرایط گیاه رشد چندانی ندارد (نوجوان، ۱۳۷۴).

افزایش غلظت دی اکسید کربن می تواند سبب کاهش تنفس نوری گردیده و تولید را در گیاهان C3 افزایش دهد، علت این امر این است که در گیاهان C3 تولید مقدار ماده خشک در واحد سطح بوسیله مقدار فتوسنتز ناخالص، تنفس نوری و تنفس تاریکی تعیین می شود، پس کاهش تنفس نوری سبب افزایش فتوسنتز خالص ماده خشک می شود (Lawlor, 1973).

در سالهای اخیر استفاده از ترکیباتی نظیر متانول، اتانول، پروپانول و بوتانول به همراه اسیدهای آمینه ای نظیر گلیسین، گلوتامات و آسپاراتات در

جهت افزایش تولید گیاهان زراعی سه کربنه توجه محققین زیادی را به سمت خود جلب کرده است (Karczmarczyk *et al.*, 1995; Vanieiersel *et al.*, 1995) در بین این ترکیبات متانول ماده ای کاملا شناخته شده برای گیاهان می باشد، زیرا این ماده یکی از ساده ترین فرآورده های گیاهی بوده که توسط گیاهان به ویژه طی بزرگ شدن برگها و بر اثر دمتیلاسیون پکتین در دیواره های سلولی آن ها تولید می شود (Mudgett & Clarke, 1993; Hanson & al, 2001; Fall & Benson, 1996).

محلول پاشی متانول می تواند سبب افزایش عملکرد در گیاهان C3 و در نهایت کاهش مقدار تنفس نوری گردد (Lawlor, 1987). علت این امر جذب متانول در گیاه و متابولیته شدن سریع آن به دی اکسید کربن در بافت گیاهی است (Gout *et al.*, 2000) که این امر ناشی از کوچکی مولکولهای متانول نسبت به دی اکسید کربن است. مطالعات صفرزاد و ویشکایی (۱۳۸۶) بر روی بادام زمینی نشان داد محلول پاشی ۲۰٪ حجمی متانول سبب افزایش شاخص سطح برگ، سرعت رشد گیاه، سرعت رشد غلاف، راندمان مصرف تشعشع، افزایش عملکرد غلاف و دانه، افزایش وزن صدانه، افزایش تعداد غلاف رسیده و مقدار پروتئین در دانه ی بادام زمینی شده است. طبق گزارشات Nonomura & Beson (1992) محلول پاشی ۱۰ تا ۵۰ درصد متانول سبب افزایش عملکرد و رشد در گیاه می شود. این دو محقق دلیل افزایش عملکرد را کاهش میزان تنفس نوری و همچنین افزایش مقدار آماس سلولی بافت گیاهی دانستند. محلول پاشی متانول به طور غیر مستقیم سبب تحریک باکتری های متیلوتروف می شود. این باکتری ها با تولید اکسین و

کربن می شود. در گیاهان C4 به دلیل متفاوت بودن ساختار درونی برگ و غنی سازی دی اکسید کربن در سلول مزوفیل، افزایش دی اکسید کربن از طریق محلول پاشی متانول اثر زیادی در عملکرد نداشته است. همچنین در گیاه چغندر قند، سطح ۲۱ درصد حجمی متانول موجب افزایش عملکرد ریشه، وزن برگ، عملکرد شکر سفید و عملکرد شکر شد و سطح ۲۸ درصد حجمی متانول نیز بیشترین مقدار درصد قند و درصد شکر قابل استحصال را داشت (Nadali et al., 2010). هدف از این تحقیق بررسی اثر متانول و فواصل مختلف محلول پاشی بر برخی صفات کمی و کیفی چغندر قند بود.

مواد و روش ها

این تحقیق در سال ۱۳۸۹ در مزرعه پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج واقع در ۳۵ درجه و ۴۵ دقیقه عرض شمالی و ۵۱ درجه و ۶ دقیقه طول شرقی به ارتفاع ۱۳۱۳ متر از سطح دریا انجام گردید. بافت خاک لومی رسی و شوری در عمق ۰-۳۰ سانتی متری خاک برابر ۵/۵۵ ds/m و pH=7.6 بود. این آزمایش به صورت اسپلیت پلات در قالب طرح بلوک های کامل تصادفی در سه تکرار اجرا شد. عامل های مورد بررسی شامل عامل محلول پاشی متانول با ۳ سطح، شاهد (بدون محلول پاشی)، ۱۴ و ۲۸ درصد حجمی متانول بود که به هر کدام از سطوح ۲ گرم در لیتر گلیسین اضافه شد. عامل دوم فواصل محلول پاشی متانول در دو سطح (هر ۱۰ روز یکبار و هر ۲۰ روز یکبار) بود. به طوری که عامل فواصل محلول پاشی در پلات اصلی و فاکتور غلظت محلول پاشی در کرت فرعی قرار گرفت.

هر کرت شامل ۵ خط کاشت به طول ۵ متر و فاصله بین ردیف ها ۵۰ سانتی متر در نظر گرفته شد، فاصله بوته ها روی خط کاشت ۲۰ سانتی متر

سایتوکنین باعث تسریع روند رشد در گیاهان می شوند (Ivanova et al., 2001). همچنین محلول پاشی با غلظت ۳۰ درصدی باعث افزایش ۱۲ تا ۳۰ درصدی میزان عملکرد در لوبیا، چغندر قند، گوجه و کلزا نسبت به شاهد شده است (Zbiec et al., 2003). طبق گزارشات Ivanova et al (2000) محلول پاشی متانول باعث افزایش فعالیت آنزیم نیترات ردوکتاز به میزان ۵۰ درصد در گوجه فرنگی و چغندر قند شده است. در ضمن، محلول پاشی متانول سبب تخریب کلروفیل در بافت گیاهی می شود که برای حل این مشکل به هر یک از محلول های متانول مقدار ۲ گرم در لیتر گلیسین اضافه می گردد (Rajala et al., 1998). همچنین گلیسین میزان سمیت نوری را در زمان محلول پاشی به حداقل میزان خود می رساند (Rajala et al., 1998). محلول پاشی متانول همچنین باعث تأخیر پیری در برگ ها با اثر بر روی اتیلن می شود که این امر می تواند سبب طولانی شدن دوره ی فعال فتوسنتزی گیاه شود (Heins, 1980). طبق گزارشات Cossins (1964) پس از محلول پاشی متانول برای جذب بهتر آن توسط برگ به ساعات تاریکی مطلق نیاز است. همچنین محلول پاشی متانول سبب افزایش ۱۶ تا ۲۲ درصد عملکرد در سویا می شود که علت این افزایش عملکرد، افزایش ظرفیت فتوسنتزی گیاه بر مرحله رشد زایشی با افزایش مقدار دی اکسید کربن است (Gray, 1983). طبق گزارشات Andres et al (1990) محلول پاشی متانول سبب افزایش آنزیم FBPase که از آنزیم های مهم کنترل کننده فتوسنتز است، می شود. همچنین Hemming & criddle (1995) نشان دادند، محلول پاشی متانول سبب افزایش کارایی تبدیل

هم زده شد، عصاره شفاف حاصل از آن پس از عبور از فیلترهای خاص تهیه گردید. عصاره صاف شده در لیوان های مخصوص ریخته شده و توسط مکنده دستگاه تجزیه کیفی چغندر قند (بتالایزر) به درون آن مکیده شده و مقدار قند عصاره به روش پلاریمتری تعیین گردید. مقادیر سدیم و پتاسیم به روش فلیم فتومتری و با مقایسه طیف نشری گسترده لیتیم اندازه گیری شد. تعیین نیتروژن مضره با استفاده از فرمول عدد آبی که توسط استانک و پاولاس (عبدالهیان، ۱۳۷۱) پایه گذاری شده است، صورت گرفت. اساس این روش تغییر رنگ معرف کوپر در قبال نیتروژن و مقایسه با استانداردها می باشد. قند موجود در ملاس با استفاده از فرمول زیر حاصل گردید:

$$MS=0.343(K^++Na^+)+0.094(X\text{-amino-N})-0.31$$

همچنین درصد شکر قابل استحصال از رابطه زیر بدست آمد:

شکر قابل استحصال = (عیار قند - قند ملاس + ۰/۶) × میزان ضایعات شکر کارخانه قند معادل ۰/۶ در نظر گرفته شد و همچنین عملکرد شکر سفید از رابطه زیر بدست آمد:

عملکرد شکر سفید = درصد قند × عملکرد ریشه داده های جمع آوری شده با کمک نرم افزار SAS تجزیه آماری گردیده و مقایسه میانگین ها به روش دانکن در سطح ۵ درصد انجام شد و کلیه نمودارها و منحنی ها با استفاده از نرم افزار Excel رسم گردید.

نتایج و بحث

نتایج تجزیه واریانس نشان دهنده آن بود که محلول پاشی متانول بر روی عملکرد ریشه در سطح ۱ درصد معنی دار بود (جدول ۱). بین غلظت های مختلف محلول پاشی متانول اختلاف معنی داری وجود داشت و بیشترین عملکرد ریشه مربوط به سطح محلول محلول پاشی ۱۴ و

و تراکم مورد نظر ۱۰۰۰۰۰ بوته در هکتار بود، در پاییز جهت تهیه بستر کاشت نسبت به شخم عمیق اقدام گردید، در ادامه عملیات کشاورزی زمین در بهار نسبت به اجرای شخم سبک، دیسک و لولر اقدام گردید. کود نیتروژن در دو قسمت، یک نوبت همزمان با کاشت و نوبت بعدی پس از تنک و وجین و استقرار کامل بوته و در مرحله ۶ برگی در مزرعه مورد استفاده قرار گرفت. میزان کل نیتروژن با توجه به آزمایش خاک ۲۰۰ کیلوگرم در هکتار نیتروژن خالص از منبع اوره بود. همچنین قبل از کاشت بر اساس آزمون خاک ۱۰۰ کیلوگرم فسفر خالص از منبع سوپر فسفات تریپل به زمین داده شد. رقم مورد استفاده، رقم منورم رسول بود و زمان کشت ۲۰ اردیبهشت ماه در نظر گرفته شد. اولین محلول پاشی در ۳۰ تیرماه و ۷۰ روز پس از کاشت انجام شد. زمان محلول پاشی ۱۷ تا ۲۰ بعد از ظهر بود. محلول پاشی بوته ها تا زمان جاری شدن قطره های محلول مورد استفاده از روی گیاه ادامه یافت.

برداشت نهایی در سطح ۴ متر مربع از هر کرت و در ۲۰ آبان ماه صورت گرفت. نمونه ها پس از جدا کردن اندام هوایی در مزرعه، جهت تجزیه کیفی به آزمایشگاه منتقل گردید. ریشه های برداشت شده از هر کرت شسته شده و پس از وزن کردن از مجموع آنها به طور تصادفی توسط دستگاه اتوماتیک خمیر تهیه گردید و در ظروف مخصوص قرار داده شد و روی نمونه ها با پوشش نایلونی پوشیده شد و سینی های مخصوص بلافاصله به فریزر و در دمای ۲۰- درجه سانتیگراد منتقل گردید.

برای تجزیه کیفی هر نمونه خمیر، پس از قرار دادن آنها در دمای ۲۰ درجه سانتیگراد و خارج شدن از حالت انجماد، از هر نمونه ۲۶ گرم خمیر را با ۱۷۷ میلی لیتر سواستات سرب مخلوط کرده و پس از اینکه در دستگاه ونما مدل G2 این مخلوط خوب به

گزارشهایی نیز وجود دارد که نشان می‌دهد، افزایش رشد و عملکرد گیاهان بر اثر کاربرد محلولهای متانول بر روی قسمت‌های هوایی ناشی از اثر متانول به عنوان یک بازدارنده تنفس نوری است (Zbiec et al., 2003; Nonomura et al., 1992). همچنین متانول با تأخیر در پیری برگها سبب فعالیفتوسنتزی بیشتر در برگها می‌شود و این سبب افزایش عملکرد می‌شود (Ramirez et al., 2006).

همچنین نتایج تجزیه واریانس نشان دهنده عدم اختلاف معنی دار بین سطوح فواصل محلول پاشی متانول برای تمامی صفات مورد بررسی در این آزمایش بود (جدول ۱)، که این عدم اختلاف معنی دار مبین این مطلب است که برای محلول پاشی متانول بر روی چغندر قند بهتر است که با فواصل بیشتر محلول پاشی مد نظر قرار گیرد که با میزان استفاده کمتر به نتایج مشابهی دست یافت.

نتایج تجزیه واریانس بر روی صفت عیار قند، نشان دهنده این بود که بین سطوح غلظت متانول اختلاف معنی داری وجود نداشت (جدول ۴-۱). با توجه به این مطلب که بین عملکرد ریشه و عیارقند رابطه عکس وجود دارد، انتظار می‌رفت که با افزایش عملکرد ریشه در غلظت‌های مختلف متانول نسبت به شاهد بدون متانول، عیار قند کاهش یابد که نتایج این آزمایش این کاهش را نشان نداد و این موضوع نیاز به بررسی بیشتری دارد. این نتایج با نتایج بدست آمده از آزمایش (Nadali et al (2010) که گزارش دادند که متانول سبب افزایش عیار قند می‌گردد، مغایرت داشت.

۲۸ درصد حجمی متانول به ترتیب با ۸۵/۰۲ و ۸۳/۴۳ تن در هکتار و کم‌ترین عملکرد ریشه با ۶۶/۲۸ تن در هکتار مربوط به بدون مصرف متانول (شاهد) بود، همچنین قابل ذکر است که محلول ۱۴ و ۲۸ درصدی متانول از نظر عملکرد ریشه در یک گروه آماری قرار گرفتند (جدول ۲). نتایج نشان داد که استفاده از محلول ۱۴ درصدی متانول سبب افزایش ۲۸ درصدی عملکرد ریشه چغندر قند نسبت به شاهد گردید. گزارشات تحقیق (Nadali et al (2010) نشان داد که محلول پاشی متانول باعث افزایش ۳۸ درصدی عملکرد ریشه گردید. (Zbiec et al (1999) نیز گزارش دادند که متانول سبب افزایش ۱۰٪ عملکرد ریشه چغندر قند در محلول ۲۰ تا ۳۰٪ حجمی متانول می‌شود. روی برگ اکثر گیاهان باکتریایی همزیست به نام باکتریهای متیلوتروفیک زندگی می‌کنند. این باکتریها با ساخت هورمون سایتوکینین و اکسین سبب افزایش رشد در گیاهان می‌شوند (Lee et al., 2006). مشاهده شده است که کاربرد متانول به صورت محلول پاشی باعث افزایش وزن تر بوته‌های توتون (Ramirez et al., 2006) و سویا (Mirakhori et al., 2011; خشامن، ۱۳۸۹) شد. بر طبق نظریه (Nonomura et al (1992) گیاهان تیمار شده با متانول می‌توانند فتوسنتز خالص خود را افزایش دهند و عملکرد خود را بهبود بخشند. آنها همچنین اعلام کردند متانول سبب افزایش راندمان تبدیل کربن می‌شود. متانول در مقایسه با مولکول CO₂ کوچکتر است که می‌تواند به راحتی توسط گیاهان ۳ کربنه برای افزایش عملکرد ماده خشک مورد استفاده قرار گیرد و به عنوان منبع کربن درون گیاه مورد استفاده قرار گیرد (Ramirez et al., 2006).

نتایج تجزیه واریانس نشان دهنده آن بود که محلول پاشی متانول بر روی عملکرد شکر سفید در سطح ۵ درصد معنی دار بود (جدول ۱). بیشترین عملکرد شکر سفید با ۸/۱۹ و ۷/۱۰ تن در هکتار به ترتیب مربوط به محلول ۱۴ و ۲۸ درصدی متانول بود (جدول ۲). از نظر عملکرد شکر سفید محلول پاشی متانول باعث افزایش ۲۹ درصد در عملکرد شکر سفید نسبت به شاهد عدم مصرف متانول گردید. البته طبق جدول ۲، اختلاف معنی داری بین سطوح محلول ۱۴ و ۲۸ درصدی متانول وجود نداشت.

نتایج تجزیه واریانس داده ها حاکی از عدم معنی داری اختلاف بین سطوح غلظت متانول در مورد صفت نیتروژن مضره، سدیم، پتاسیم، درصد قند قابل استحصال، راندمان استحصال شکر، قند ملاس و آلکالیتیه بود (جدول ۱)، که با نتایج تحقیق (Nadali et al 2010) مطابقت داشت.

نتایج تجزیه واریانس نشان دهنده آن بود که محلول پاشی متانول بر روی عملکرد شکر در سطح ۱ درصد معنی دار بود (جدول ۱). بیشترین عملکرد شکر را با ۱۲/۵۹ تن در هکتار سطح متانول ۱۴ درصد داشت و کمترین میزان با ۹/۷۶ تن در هکتار مربوط به شاهد بدون متانول بود، همچنین سطح ۲۸ درصدی متانول با ۱۱/۶۲ تن در هکتار کمتر از سطح ۱۴ درصد متانول و بالاتر از شاهد بدون متانول قرار گرفت (جدول ۲). با توجه به این که عملکرد شکر وابسته به عملکرد ریشه و درصد قند است، لذا افزایش هر کدام از این صفات منجر به افزایش عملکرد خواهد شد (Firoozabadi et al., 2003). در این آزمایش متانول سبب افزایش معنی داری در عملکرد ریشه شد، بنابراین افزایش عملکرد شکر قابل توجه است. نتایج بدست آمده با نتایج بدست آمده از آزمایش (Nadali et al 2010) همخوانی داشت.

جدول ۱- تجزیه واریانس اثر زمان و میزان محلول پاشی متانول بر صفات مورد آزمون

منابع تغییرات	درجه آزادی	عملکرد ریشه	عیار قند	عملکرد شکر	میانگین مربعات				ضریب قلیائیت			
					عملکرد شکر سفید	نیترژن مضره	سدیم	پتاسیم		درصد قند قابل استحصال	کارایی استحصال شکر	قند ملاس
تکرار	۲	۴/۴۳ ^{NS}	۰/۰۶ ^{NS}	۰/۰۱ ^{NS}	۰/۰۸ ^{NS}	۰/۳۲ ^{NS}	۲/۲۶ ^{NS}	۱/۰۸ ^{NS}	۰/۴۰ ^{NS}	۲۶/۱۴ ^{NS}	۰/۱۵ ^{NS}	۰/۴۷ ^{NS}
دوره محلول پاشی	۱	۰/۹۹ ^{NS}	۰/۲۲ ^{NS}	۰/۰۵ ^{NS}	۰/۱۲ ^{NS}	۰/۶۸ ^{NS}	۰/۵۳ ^{NS}	۰/۵۳ ^{NS}	۱/۰۷ ^{NS}	۲۱/۵۱ ^{NS}	۰/۳۲ ^{NS}	۰/۱۱ ^{NS}
خطا	۶	۰/۳۰ ^{NS}	۰/۰۸ ^{NS}	۰/۰۹ ^{NS}	۰/۲۰ ^{NS}	۳/۰۹ ^{NS}	۰/۰۹ ^{NS}	۰/۰۹ ^{NS}	۰/۲۷ ^{NS}	۷۷/۹۱ ^{NS}	۰/۲۵ ^{NS}	۰/۵۴ ^{NS}
غلظت متانول	۲	۶۴۸/۱۴ ^{**}	۱/۴۱ ^{NS}	۱۲/۴۱ ^{**}	۵/۲۱ [*]	۱/۲۱ ^{NS}	۱/۶۰ ^{NS}	۰/۰۳ ^{NS}	۲/۳۵ ^{NS}	۵۶/۳۳ ^{NS}	۰/۱۱ ^{NS}	۱/۳۳ ^{NS}
دوره × غلظت متانول	۲	۱۵/۲۹ ^{NS}	۰/۱۳ ^{NS}	۰/۶۰ ^{NS}	۰/۶۵ ^{NS}	۰/۳۹ ^{NS}	۱/۲۱ ^{NS}	۰/۰۱ ^{NS}	۰/۵۱ ^{NS}	۵۹/۱۱ ^{NS}	۰/۱۳ ^{NS}	۰/۲۷ ^{NS}
خطای کل	۸	۸/۴۸	۰/۵۲	۰/۴۶	۰/۶۹	۲/۰۱	۰/۲۷	۰/۲۷	۰/۹۹	۵۲/۱۵	۰/۱۴	۱/۱۹
ضریب تغییرات (درصد)	-	۳/۷۲	۴/۹۷	۶/۰۴	۱۱/۵۳	۲۰/۴۴	۲۵/۳۹	۶/۷۷	۱۱/۵۸	۱۱/۵۸	۸/۵۱	۲۳/۳۷

NS, **, * به ترتیب بیانگر غیر معنی دار و معنی دار در سطح ۰.۱ و ۰.۵٪ می باشد.

جدول ۲- مقایسه میانگین اثر زمان و میزان محلول پاشی متانول بر صفات مورد آزمون

تیمارها	عملکرد ریشه (تندرکتار)	درصد قند (گرم شکر درصد گرم چغندر قند)	عملکرد شکر (تن درهکتار)	عملکرد شکر سفید (تن درهکتار)	نیترژن (میلی اکیوالان در ۱۰۰ گرم خمیر ریشه)	سدیم (میلی اکیوالان در ۱۰۰ گرم خمیر ریشه)	پتاسیم (میلی اکیوالان در ۱۰۰ گرم خمیر ریشه)	درصد شکر قابل استحصال (گرم شکر درصد گرم چغندر قند)	کارایی استحصال شکر (درصد)	درصد قند ملاس (گرم شکر درصد گرم چغندر قند)	ضریب قابلیت (میلی اکیوالان در ۱۰۰ گرم خمیر ریشه)
فواصل محلولپاشی											
هر ۱۰ روز	۴۸/۷۸a	۱۴/۳۸a	۱۱/۲۷a	۷/۰۳a	۴/۳۸a	۵/۷۸a	۷/۸۸a	۹/۰۰a	۶۱/۲۲a	۴/۷۸a	۳/۳۲a
هر ۲۰ روز	۷۸/۰۱a	۱۴/۶۱a	۱۱/۳۸a	۷/۳۸a	۴/۲۱a	۵/۳۹a	۷/۳۵a	۹/۴۸a	۶۳/۴۰a	۴/۲۵a	۳/۱۶a
غلظت متانول											
صفر	۶۶/۲۸b	۱۴/۷۳a	۹/۷۶c	۶/۳۳b	۴/۶۵a	۵/۲۹a	۷/۶۸a	۹/۵۵a	۶۲/۹۵a	۴/۵۸a	۲/۹۸a
%۱۴	۸۵/۰۲a	۱۴/۸۲a	۱۲/۵۹a	۸/۱۹a	۴/۴۵a	۵/۲۸a	۷/۷۲a	۹/۶۵a	۶۵/۰۰a	۴/۵۷a	۲/۹۶a
%۲۸	۸۳/۴۳a	۱۳/۹۴a	۱۱/۶۲b	۷/۱۰a	۳/۷۹a	۶/۱۸a	۷/۷۳a	۸/۲۵a	۵۸/۹۸a	۴/۸۱a	۳/۷۸a

حروف مشابه در هر ستون بیانگر عدم وجود اختلاف معنی دار بر اساس آزمون دانکن در سطح احتمال ۵ درصد می باشد.

Galbally, E. and W. Kirstine. 2002. The production of methanol by flowering plants and the global cycle of methanol. *J. Atmos. Chem.* 43(3): 195-229.

Gout, E., S. Aubert, R. Bligny, F. Rebeille, and A.r. Nonomura. 2000. Metabolism of methanol in plant cells. Carbon-13 nuclear magnetic resonance studies. *Plant Physiol.* 123: 287-296.

Gray, D. 1983. The role of fluid drilling in plant establishment. Aspect of applied biology. 7. Crop establishment : biological requirements and engineering solutions, pp 153-172.

Hanson, A.D. and S. Roje. 2001. One-carbon metabolism in higher plants. *Annu. Rev. Plant Physiol. Plant Mol. Biol.* 52: 119-137.

Heins, R. 1980. Inhibition of ethylene synthesis and senescence in carnation by ethanol. *J. Am. Soc. Hort. Sci.* 105(1): 141-144.

Hemming, D. and R. Criddle. 1995. Effects of methanol on plant respiration. *J. Plant Physiol.* 146: 193-198.

Ivanova, E.G., N.V. Doronina, and Y.A. Trotsenko. 2001. Aerobic methylobacteria are capable of synthesizing auxins. *Microbiol.* 70:392-397.

Ivanova, E.G., N.V. Doronina, A.O. Shepelyakovskaya, A.G. Laman, F.A. Brko, and Y.A. Trotsenko. 2000. Facultative and obligate aerobic methylobacteria synthesize cytokinins. *Microbiol.* 69: 646-651.

Ivlev, A.A., N.V. Bykova, and A.U. Igamberdiev. 1996. Fractionation of carbon ($^{13}\text{C}/^{12}\text{C}$) isotopes in glycine decarboxylase reaction *FEBS Letters* 376: 174-176.

Karczmarczyk, S.J., R. Devlin, and M. Zbiec. 1995. Influence of methanol on winter rape seedlings. *Acta Agrobot.* 48(2): 37-42.

منابع

خشامن، م. ۱۳۸۹. تاثیر محلول غلظت های مختلف متانول بر رشد و خصوصیات مورفولوژیکی سویا تحت شرایط تنش خشکی. پایان نامه کارشناسی ارشد گروه زراعت دانشگاه آزاد اسلامی، واحد کرج. ۱۲۳ ص.

صفرزاد ویشکائی، م. ۱۳۸۶. اثر متانول بر رشد و عملکرد بادام زمینی، مجله علوم کشاورزی، سال سیزدهم، شماره (۱). ص ۸۷-۱۰۲.

عبدالهی اننوقابی، م. ۱۳۷۱. بررسی تغییرات پارامترهای کمی و کیفی رشد چغندر قند در تاریخ های مختلف کشت، پایان نامه کارشناسی ارشد گروه زراعت و اصلاح نباتات دانشگاه تربیت مدرس. ۱۲۹ ص.

نوجوان، م. ۱۳۷۴. فتوسنتز تنفس در گیاهان. انتشارات جهاد دانشگاهی ارومیه.

Andres, R., J. Lazaro, A. Chueca, R. Hermoso, L. Gorge. 1990. Effect of alcohols on the association of photosynthetic fructose- 1, 6- bisphosphatase to thylakoid membranes. *Physiol. Plant.* 78: 409-413.

Cossins, R. 1964. The utilization of carbon-14 compounds by plants. The metabolism of methanol-14C and its role in amino acid biosynthesis. *Can. J. Biochem.* 44:1739-802.

Fall, R. and A.A. Benson. 1996. Leaf methanol, The simplest natural product from plants. *Trends Plant Sci.* 1: 296-301.

Firoozabadi, M., Abdollahian-Noghabi, M., Rahimzadeh, F. Moghadam, M., and Parsaeyan, M. 2003. Effects of different levels of continuous water stress on the yield quality of three sugar beet lines. *Sugar beet journal of iran.* No2. 19:133-142.

- Ramirez, I., F. Dorta, V. Espinoza, E. Jimenez, A. Mercado, and H. Peña – Cortes.** 2006. Effects of foliar and root applications of methanol on the growth of Arabidopsis, tobacco and tomato plants. *J. Plant Growth Regul.* 25: 30-44.
- Van Iersel, M.W., J.J. Heitholt, R. Wells, and D.M. Oosterhuis.** 1995. Foliar methanol applications to cotton in the Southeastern United States: leaf physiology, growth and yield components. *Agron. J.* 87: 1157-1160.
- Zbiec, L.I., S. Karczmarczyk, and Z. Koszanski.** 1999. Influence of methanol on some cultivated plants. *Folia Univ. Agri. Stetin., Agricultura* 73: 217-220.
- Zbiec, L., S. Karczmarczyk, and C. Podsiadlo.** 2003. Response of some cultivated plants to methanol as compared to supplemental irrigation. *Elect. J. Polish Agri. Univer, Agronomy.* 6(1): 1-7.
- Lawlor, D.** 1987. *Photosynthesis: Metabolism, Control, and Physiology.* Longman, Harlow.
- Lee, H.S., M. Madhaiyan, C.W. Kim, S.J. Choi, K.Y. Chung, and T.M. Sa.** 2006. Physiological enhancement of early growth of rice seedlings (*Oryza sativa* L.) by production of phytohormone of N₂-fixing methylotrophic isolates. *Bio. Ferti. Soils.* 42: 402-408.
- methyltransferases that may be involved in seed survival. Purification, characterization and sequence analysis of the wheat germ enzyme. *Biochem.* 32: 1100-1111.
- Mirakhori, M. F., F. Paknejad, M.R. Moradi, M.R. Ardakani, H. Zahedi and P. Nazeri.** 2011. Effect of drought stress and yield and yield components of soybean Max(L17). *American journal of Biochemistry and Biotechnology.* 5(4):162-169.
- Mudgett, M.E. and S. Clarke.** 1993. Characterization of plant L-isoaspartyl.
- Nadali, I., F. Paknejad, F. Moradi, S. Vazan, M. Tookalo, M. Jami AlAhmadi, and A. Pazoki.** 2010. *Australian Journal of Crop Science.* ISSN:1835-2707. 4(6):398-401.
- Nemecek-Marshall, M., R.C. MacDonald, J.J. Franzen, C.L. Wojciechowski, and R. Fall.** 1995. Methanol emission from leaves: enzymatic detection of gas-phase methanol and relation of methanol fluxes to stomatal conductance and leaf development. *Plant Physiol.* 108: 1359-1368.
- Nonomura, A.M. and A.A. Beson.** 1992. The path to carbon in photosynthesis: improved crop yields with methanol. *Proc. Natl. Acad. Sci. U.S.A.* 89: 9794-9798.
- Rajala, A., J. Karkkainen, J. Peltonen, and P. Peltonen-Sainio,** 1998. Foliar applications of alcohols failed to enhance growth in groundnut. *Indian Council of Agricultural Research.* New Delhi, pp. 24-64.